

REGISTERBLAD

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I JÖNKÖPINGS LÄN

NRO06052 DALA MOSSE OCH KNEKTA MOSSE

Kommuner: Vaggeryd (65) & Värnamo (83)

Kartor: 6E SV 6E 1b 02

Areal: 2 062 ha

Naturgeografisk region: 11 Sydsvenska höglandets och smålandsterrängens myrrika västsida

Kust/havsregion: -

Regionindelning för sjöar och vattendrag: -

Agrara kulturlandskapsregioner: -

Landskapsformer: 1 Slätt med relativ höjd lägre än 20 m & 3 kullig terräng med relativ höjd 20-50 m

Riksvärde

Myrkomplex	Sluttande mosse	Flora
Myrkomplex	Svagt välvd mosse	
Myrkomplex	Platåformigt välvd mosse	

Värdeomdöme: Dala mosse är genom sin speciella flora skyddsvärd. Det värdefulla myrkomplexet består av högt värderade sluttande mossar och svagt välvda mossar. Dala mosse innehåller dessutom olika miljöer av laggår, kärr och smågölar som tillsammans utgör ett sammanhängande område med mycket stora naturvärden. På vissa håll finns värdefull kombination av fastmarkskog och myr. Samtidigt som myren är representativ hyser den rariteter som dyttåg och myggblomster. Området har även ornitologiska värden.

Huvudkriterier: A, B, C, D

Förutsättningar för bevarande: Bevarandet av våtmarkernas värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar, vid vattendrag och i kantzoner bör ej utföras. Då många av värdena är botaniska kan även kalkning i omgivningen påverka myren negativt.

Säkerställande och internationell status: -

Områdets huvuddrag: Området tillhör den sk förskiffringszonen, som byggs upp av starkt omvandlade gnejser och graniter. Berggrundens hållfasthet är inom denna zon mycket varierande. Topografin karaktäriseras av smala i nord-sydlig riktning gående dalgångar och ryggar. Dalgångarna utfylls ofta av myrar och bäckar.

Området i övrigt upptas till stor del av ett magert skogslandskap på sand eller morän.

Dala mosse är belägen mellan Värnamo och Vrigstad och gränsar i norr till de flacka sandavlagringarna kring Härån. Det område som här avses är de norra och östra delarna av Dala mosse, begränsade av väg 127 i söder, och landsvägen mellan Nydala och Hagshult i norr. Denna

del är en öppen flack myr med tydliga i stort sett nord-sydliga dräneringsstråk. Hela myren sluttar svagt mot söder.

Centralt i myren finns fastmattor, mjukmattor och lösbottnar samt större och mindre vattenfyllda gölar.

Smågölsområdet avgränsas mot mosseplanet i öster av en smal tallmyr med ymniga bestånd av dvärgbjörk. I söder består myren av vattenrika kärr. Utefter myrens västra sida finns välmarkerade, av kantskogar, begränsade laggar.

I myren finns ett antal blandskogsbevuxna moränöar, vilka ibland har tydliga bergskärnor.

Då Dala mosse är en ganska plan myr är gränserna mellan kärr och mossepartier ofta diffusa, kantskogarna otydligt avgränsade mot mosseplanet och nivåskillnaderna mellan tuvor och höljor obetydliga. Inom stora mossepartier förefaller tillväxten ha avstannat och det egentliga tuv- och höljsystemet har upplösts. I stället finns en småmosaik av torrare och våtare partier.

I laggar och kärrstråk på myren finns en rik vegetation med bland annat dyttåg och myggblomster. Särskilt intressanta är områdena längs den östra kanten och i den sydöstra delen. Här växer bland annat vitstarr, strängstarr, snip och myrtilja.

Anmärkningar:

VMI ID: 06E0B01

Dala mosse ingår i myrskyddsplan för Sverige.

Dala mosse har dikats i laggarna och nydikning har skett i laggpartierna på myrens östra sida. Ett begränsat område av myrens centrala del utnyttjas för artilleriskjutningar under senhösten-vintern.

Referenser:

Christoffersson I, 1976: Myrmarkerna inom området öster om Skillingaryd, preliminär redogörelse.

Länsstyrelsen i Jönköpings län, 1992: Program för bevarande av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövården. Länsstyrelsen 9/92 Jönköping.

Länsstyrelsen i Jönköpings län, 1993: Ängs- och hagmarker i Värnamo kommun. Miljö i Jönköpings län 1993:3.

Länsstyrelsen i Jönköpings län, 1998: Våtmarker i Värnamo kommun. 1998:2.

Naturvårdsverket, 1994: Myrskyddsplan för Sverige.